

ADEVÉRUL

ZIAR COTIDIAN

Să te ferești. Române! de cuiu străin

V. ALEXANDRI.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRATIA
STRADA DOAMNEI No. 15 bis
d'origine a tipografiei Thiel et Weiss.

Director politic: ALEX. V. BELDIMANU.

ABONAMENTE ȘI ANUNCIURI
pe 1 an . . . . . Ln. 30
6 luni 16
3 10
Străinat. Ln. 50
INSERTIZ ȘI REGLAMF
Linia . . . . . Ln. 2
ANUNCIURI PE PAG. IV.
Linia . . . . . 60 b.

Disidența Conservatoare
MANIFESTUL LIBERAL-CONSERVATOR
MIȘCAREA ELECTORALĂ
GÂNDURI REGALE
JURNALUL IMPĂRATULUI FREDERIC III
LUPUL NEGRU

Serviciul telegrafic
al ziarului ADEVÉRUL

Paris, 1 Octomvrie. — Utlima notă adre-
tă de d. Crispi Portit, surprinde diplo-
matia.

Londra, 1 Octomvrie. — Standard zice
că perchezitia făcută la domiciliul d-lui
Geffken n'a dat nici un rezultat.

Berlin, 1 Octomvrie. — Se asigură că
actele procesului relative la jurnalul Impē-
ratorului Frederic III vor fi remise după a-
restarea vinovatului, procurorului superior
al Imperiului de Lipsca.

Murich, 1 Octomvrie. — Wilhelm II a
sosit și a fost primit de principele regent,
le principit și de ministrii.

Wilhelm II și principele regent s'au îm-
brățit de mai multe ori. S'a ținut un cerc
în salonul gerit. Burgmaistrul a salutat pe
Wilhelm II în numele orașului. Toate so-
cietățile de cânt au intonat imnul prusian.
„Alte asociațiuni formatu gardu!”

Pututinden, pe unde a trecut Wilhelm
II, străzile erau împo'obite și iluminate.
O mulțime nenumărată a aclamat pe Im-
păratul cu entuziasm.

Posta, 1 Octomvrie. — Principele de
Galles vizitând regimental seut, a primit
onorurile militare, și a asistat la exerciții
în privința cărora el a exprimat deplina
sa satisfacțiune.

Londra, 1 Octomvrie. — O mare exci-
tație domnește la Londra în contra inca-
pacității poliției care nu previne asasinatele
și găsește pe asasini. (Havas).

Bucuresc, 20 Septembrie

DISIDENȚA CONSERVATOARE

În sfârșit, s'a găsit un om ca să
ridice drapelul partidului conservator
tîrît în anti-camerile Palatului de șefii
sei oficiali.

Vogoride-Konaki, într'o scrisoare
publică declară că respinge protec-
țiunea zapciilor junimiști, precum
respinge guvernul personal la care
tinde camarila ministerială.

După scârboasa privesc pe care
ne-a înfașat-o partidul conservator
de șase luni încoace, nu ne ajun-
gea tăcerea disprețuitoare a unui
Lascar Catargiu, ne trebuia încă
protestațiunea indignată a lui Vogo-
ride-Konaki. Nu ne așteptam la mai
puțin de la densus; doi-spre-zece

ani de-a rândul a luptat fără preget
și fără odihnă contra ministerului
Brătianu, pe când junimiștii se pre-
găteau, ca opoziția slugarnică, la ro-
lul de guvern de mușama pe care
il joc astăzi; doi-spre-zece ani de-a
rândul și-a jertfit averea pentru par-
tidul său, pe când Domnul Carp
representa la Viena politica cabi-
netului trecut, și Domnul Maiorescu
era însărcinat să vînză nu știm ce
bunuri ale Statului în Bucovina;
Vogoride-Konaki nu putea dar să
adopte de cât o atitudine intransi-
gentă.

Dar scopul scrisorii sale nu este nu-
mai de a ridica drapelul conservatis-
mului ortodox; el este un strigăt de a-
larmă menit a deștepta o parte în-
semnată a partidului conservator și
a'î împiedica da fi cuprins în mreaja
Palatului.

Partidul conservator, ziceam a-
cuma câte-va zile, pastrează cu sfin-
țenie două grupuri osebite: unul or-
todox românesc și democratic, cel-
lalt german, dinastic și oligarhic.

Ei bine, scrisoarea lui Vogoride-
Konaki este începutul unui șir de
manifestări prin care fracțiunea de-
mocratică, ortodoxă și românească
a partidului conservator va afirmă
existența sa față cu junimea oli-
garchică, nemțească și cosmopolită,
la regimul convențional susținut de
junimiști, ea va opune protecțiunea
muncei naționale sub toate formele
în care ea s'ar înfașisa, la alipirea
cătore puterile centrale în potri-
va Rusiei, ea va opune politica ireden-
tistă și, prin urmare, buna înțele-
gere cu toți Slavii, la risipa fără mar-
ginii care este rezultatul politicii
germane a Regelui Carol, ea va o-
pune un sistem de guvernare go-
podăresc.

Or ce s'ar putea zice contra unui
asemenea program, toți oamenii de
bună-credință, fie liberali sau con-
servatori trebuie să recunoască că el
este mareț.

Ce deosebire între atitudinea lui
Vogoride-Konaki și atitudinea înpo-
sitoare a acelora cari ling unde au
scuiptat? Cât de mândri putem fi
mai ales noi Moldovenii, că această
repudiare a năravurilor înjositoare
ale trecutului, a pornit de la cea
din urmă odraslă a Konakiștilor,
neam care a fost podoaba Moldovei.

Inițiativa pe care a luat-o Vogoride-
Konaki va folosi partidului conser-
vator a cărui onoare fusese compro-

misă prin o alianță îndoiioasă, va
folosi țerei întregi, care se obicnuise
a vedea toate principiile și toate pro-
gramele jertfite la cea d'ânteu fă-
găduială regală. Primim dar cu o
vie mulțumire, această nouă mani-
festare anti-junimistă și anti-nem-
țească, făcută de astă dată de un
conservator de baștină a cărui viață
fără pată și înalta cultură, îl desem-
nau de mult pentru a figura printre
fruntașii partidului seii.

Disidența liberală a păstrat dra-
pelul liberalismului nepătat de mur-
dăriile colectiviste.

Disidența conservatoare va face
încă mai mult, ea va scăpa țara
de cea mai mare primejdie care o
amenință de la 1866 încoace: gu-
vernul personal în mâinele unui
agent al germanismului și ale unor
pigmei politici, regimul bismarkian
fără Bismark, fără Wilhelm și fără
Moltke, adică fără idei, fără Di-
nastie națională și fără glorie!

Un gălățean.

MANIFESTUL LIBERAL-CONSERVATOR

Partidul liberal-conservator a venit și
el cu un program pe care l'a intitulat
cu numele pompos de manifest. Cu părere
de rău trebuie să constatăm că acest ma-
nifest păcătuște din multe puncturi de
vedere.

Mai înteu era dator ia liberalilor-con-
servatori să d'a se întemeia pe ideele
cunoscute ale partidului său d'a respunde
celor-lalte programe printr'un alt pro-
gram care să fi conținut nu frase și pro-
misiuni vagi ci proiecte de reformă și
un sistem de guvernare cu totul deosebit.

Deosebire între partide care se succed
la putere nu pôte consta numai în a critica
faptele guvernelor trecute, căci atunci
nu ar fi de cât un ce negativ. Un pro-
gram de viitor are absoluta nevoie de
ceva afirmativ. Această parte lipsește
aproape cu totul în manifestul liberal-
conservator.

El începe prin a face un adevărat re-
chizitor contra regimului brătienist și
într'aceasta are mare dreptate; dar în
urmă, când ajunge a espune țerei modul
cum au de gând liberali-conservatori să
guverneze, nu ne aduce nimic nou, ba
din contra, sau urmează în multe calea
greșită pe care o apucase colectivitatea
brătienistă, sau cade în contradicțiuni
flagrante.

De pildă, manifestul condamnă poli-
tica esteroară a d-lui Brătianu, pe care
o numește când servilă, când provoca-
toare și se pronunță pentru o politică
pactică și amicală către toate puterile

Apoi n'are cine-va de cât să recitească
discursurile lui Ion Brătianu și va găsi
aceleași fraze care nu l'au împiedecat
a lucra cu totul alt-fel, alipindu-se de
politica austro-germană.

Atară de aceasta, liberalii-conservator
uită că ei sau unit cu junimiștii și că
acești din urmă sau declarat pe față
pentru urmarea politicii esterne a d-lui
Ion Brătianu.

Trecend la justiție, liberalii-conser-
vatori zic că voesc independența justiției
pe baza principiului inamovibilității. Ce
alta a voit colectivitatea prin proiectul
d-lui Stătescu? Singura deosebire este
că judecătorii vor fi făcuți inamovibili
fiind conservatori, pe când sub regimul
brătienist ei ar fi fost inamovibilizați ca
judecători colectivisti.

O altă contradicțiune:
Manifestul ne vorbește de desființarea
cheltuelilor de lux.

Naște întrebarea: Domeniul Coroanei
și fortificările nu sunt ele oare niște
cheltueli de lux neproductive și apăsă-
toare pentru budgetul statului?

Cu toate acestea liberalii-conservatori
nu ne zic nimic în privința supresiunii
lor. Ei au uitat pe semne obligațiunea
pe care au luat'o în fața țerei când la
1884 au considerat apanagele ca un act
neconstituțional și au făgăduit ale des-
ființa.

Mai mult încă: manifestul zice că par-
tidul liberal-conservator «va pune o ne-
adormită și neobosită stăruință pentru
a îmbunătăți puterile de apărare ale
țerei, dând armatei toate mijloacele pen-
tru a'î îndeplini misiunea ei, întărind'o
nu numai prin sporirea numărului, dar
mai ales prin cele-lalte însușiri prin
care se recomandă armatele mari ale
Europei.»

Am voi dar să știm cum vor putea
liberalii-conservatori suprima cheltuelile
de lux, pe când ei mențin cauzele prin-
cipale ale acestor cheltueli, cu toate că
le-au combătut crâncen când erau în
opoziție?

În fine, în ce privește politica econo-
mică, manifestul începe prin a declara
„că cea mai bună măsură este să în-
cheiem tratat de comerț cu toate țerele
fără excepțiune” adică se pronunță pen-
tru sistemul convențional, dar, în urmă,
adaogă: „cu asemenea tratate vom căuta
să dăm toată protecțiunea ce merită in-
dustiilor naționale ce pot prospera.” Cu
alte cuvinte, un sistem mixt compus din
protectionism și din conventionalism.

Unde este deosebirea între acest sistem
și acela pus în lucrare de d-nul Ioan
Brătianu?

Ni el a căutat să încheie convențiuni
cu toate puterile și, când nu le-a în-
cheiat, cauza a fost că n'a putut să ob-
ție protecțiunea onora din industriile
noastre naționale.

Se vede dar că manifestul nu e în
mare parte de cât reedițiunea regimului
pe care opozițiunea-unită îl combătea și
il stigmatiza odinioară cu atata putere.

Fără voia noastră liberalii-conserva-
tori ne aduc aminte faimosul couplet
din Mama-Angot:

C'était pas la peine
C'était pas la peine.
Assurement
De changer de gouvernement.

Stix.

